ISSN 0321-1401

Дошкільне виховання

11 2021

Всеукраїнський щомісячний науково-методичний журнал для педагогів і батьків

У ФОКУСІ: ВЧИМО МИСЛИТИ НЕСТАНДАРТНО

ЯК РОЗВИВАТИ КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ

ВНУТРІШНЯ СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

ОСВІТНІ СИТУАЦІЇ

ЗАНЯТТЯ В ПРИРОДІ

НОВОРІЧНИЙ ФЕСТИВАЛЬ

НЕТРАДИЦІЙНІ ТЕХНІКИ ОБРАЗОТВОРЧОСТІ

Всеукраїнська акція #ЖИВІ ПИСЬМЕННИКИ: ДОШКІЛЛЯ

ЖУРНАЛ НАГОРОДЖЕНО ПОЧЕСНОЮ ГРАМОТОЮ ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Дошкільне виховання № 11 2021

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЩОМІСЯЧНИЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ ПЕДАГОГІВ І БАТЬКІВ

Видається за підтримки Міністерства освіти і науки України та Національної академії педагогічних наук України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Бех Іван Дмитрович, доктор психол. наук, дійсний член НАПН України, директор Інституту проблем виховання НАПН України.

Бєлєнька Ганна Володимирівна, доктор пед. наук, професор.

Богуш Алла Михайлівна, доктор пед. наук, дійсний член НАПН України, Південноукраїнський НПУ ім. К. Д. Ушинського.

Гавриш Наталія Василівна, доктор пед. наук, професор, Інститут проблем виховання НАПН України.

Єфименко Микола Миколайович, доктор пед. наук, професор, Бердянський ДПУ.

Кононко Олена Леонтіївна, доктор психол. наук, професор, НДУ ім. Миколи Гоголя.

Крутій Катерина Леонідівна, доктор пед. наук, професор, Вінницький ДПУ ім. М. Коцюбинського.

Меленець Людмила Іванівна, канд. пед. наук, ІПО Університету Грінченка.

Низковська Олена Вікторівна, наук. співроб., ДНУ "Інститут модернізації змісту освіти" МОН України.

Піроженко Тамара Олександрівна, доктор психол. наук, Інститут психології ім. Г. С. Костюка НАПН України.

Рібцун Юлія Валентинівна, канд. пед. наук, ст. наук. співроб., Інститут спеціальної педагогіки і психології ім. М. Ярмаченка НАПН України.

Смольникова Галина Валентинівна, канд. психол. наук, ІПО Університету Грінченка.

Сухомлинська Ольга Василівна, доктор пед. наук, дійсний член НАПН України.

Тарасенко Галина Сергіївна, доктор пед. наук, професор, Вінницька академія неперервної освіти.

У ФОКУСІ ВИПУСКУ:

ВЧИМО МИСЛИТИ НЕСТАНДАРТНО

Як часто ми в житті мимоволі керуємося стереотипами замість того, щоб критично осмислити ситуацію і спробувати поглянути на неї під іншим кутом зору? У листопадовому випуску "ДВ" пропонуємо разом поміркувати над тим, як розвивати критичне мислення в дітей і дорослих, як змінити підхід до звичних речей, як-от художні матеріали чи різні види занять.

Для керівників:

- Рекомендації щодо розвитку навичок критичного мислення в дітей і дорослих.
- Оцінювання ефективності внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ЗДО.
- Ідея організації фестивалю, що єднає всіх учасників освітнього процесу.
- Всеукраїнська акція "#Живі письменники: дошкілля".

Для педагогів-практиків:

- Нетрадиційні техніки образотворчості.
- Проблемні запитання та освітні ситуації для дітей усіх вікових груп.
- Нестандартні заняття: дослідницьке, заняття-репортаж, космічний квест.

Для музичних керівників:

- Нові зимові пісеньки.

"Суть свободи — у здатності відійти від традиційних способів мислення і ведення справ".

Людвіг фон Мізес

ФОТОКОНКУРС "НАШІ ДІТИ"

На 1-й с. обкладинки: фото надіслала Алла Слюсар, ЗДО № 13 "Купава", м. Суми

Індекси для передплати НА ПОШТІ: "ДВ" — 74140, "ДВ" з додатками — 95989

ВИГІДНА ПЕРЕДПЛАТА НА САЙТІ JMIL.COM.UA

ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ

Всеукраїнський щомісячний науково-методичний журнал для педагогів і батьків

№ 11 (963), листопад 2021

Виходить з 1911/1931 року

Видавець **Ніна Андрусич**
Головна редакторка **Юлія Журлакова**
Редакторки: **Ольга Мельник**, **Тетяна Небесна**
Коректорка **Ніна Любаченко**
Комп'ютерна верстка **Володимира Васильєва**

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації: серія КВ № 24665-14605Р від 24.12.2020.

Видрукувано у друкарні ТОВ "Паперовий Змій-Опт", 01023, м. Київ, вул. Л. Первомайського, 6.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2302 від 04.10.2005.

Підписано до друку 18.11.2021. Формат 60x84 1/8. Папір крейдований. Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 4,64.

У виданні використано ілюстрації з freepik.com

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець

Адреса редакції:
04053, Київ-53, а/с 36.

E-mail: dv@dvsvit.com.ua

Тел.: (044) 486-11-19,
(096) 548-62-26,
(099) 376-35-36

© Видавництво "Світич", 2021

Забороняється копіювання або інше відтворення матеріалів журналу

Зміст

Фотоконкурс “Наші діти”

2 обкл. Олександра Либа
Замальовки осені

Актуальні проблеми

3 Катерина Крутій
Розвиток навичок критичного мислення у дошкільників
Що мають знати батьки та педагоги?

Освітянські новини

7 **Сучасні книжки — у сучасні дитсадки!**
Стартувала Всеукраїнська акція “#Живі письменники: дошкілля”

Управління і методична служба

8 Валентина Бобир
Оцінюємо ефективність внутрішньої системи забезпечення якості освіти
Поради керівнику

Педагогічна спадщина: погляд сьогодні

14 Зоя Борисова
Виховуємо працелюбність змалечку

Образотворчість

18 Лариса Данилкіна
Мотлох, що може стати декором
Виготовлення художніх виробів із залишкового матеріалу

20 Галина Яцушкевич, Альона Бушуляк
Малювання-чарування
Використання нетрадиційних технік образотворчості під час адаптивного карантину

Ранній вік

22 Світлана Циріль
Котичок-коточок завітав в садочок
Заняття для дітей раннього віку

Школа мислення

24 Наталія Шалда
Проблемні запитання — імпульс для дослідження
Освітні ситуації для дітей усіх вікових груп

Природа

28 Лариса Пестрякова, Катерина Чеверноженко
Відкриваємо таємниці горіха
Заняття для дітей старшої групи (за програмою “STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт”)

34 Тетяна Павлюченко, Тетяна Діденко
Запитаємо у пташки
Заняття в природі для дітей старшої групи

Інтегрована освіта

31 Надія Гордіюк, Олена Лущакевич
Мандрівка Сонячною системою
Інтегроване заняття для дітей старшої групи

Плекаймо рідну мову

37 **Область ≠ галузь**

Робота з родиною

38 Лілія Деревянко, Олена Манжульянова
Пряник-fest
Новорічний фестиваль з участю родин вихованців

Музичні перлинки

40 **Новітні колядки маляткам**

Конкурс “Універсальний дидактичний посібник”

3 обкл. **Книжечка пригод**

— До публікації можна **завантажити додаткові матеріали** на сайті **dv.in.ua**

У жовтні в додатках до журналу “Дошкільне виховання”

ВЧИМОСЯ ДРУЖИТИ — тема журналу **“Джміль” № 11**
jmil.com.ua/2021-11

ДИТСАДОК ДЛЯ ВСІХ — тема журналу **“Палітра педагога” № 11**
dv.in.ua/pp2021-11

Додатки можна передплатити на сайті **jmil.com.ua**
або через Укрпошту разом з “ДВ” (індекс комплекту — **95989**)
чи окремо (“Палітра педагога” — **40296**, “Джміль” — **40295**)

РОЗШИРЮЙТЕ СВОЇ ГОРИЗОНТИ

Разом з журналами
“Дошкільне виховання”,
“Палітра педагога”
та **“Джміль”**!

Передплатіть
КОМПЛЕКТ
на 2022 рік

на сайті
JMIL.COM.UA

зі знижкою
до 10%!